

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในรูปแบบ **Block course** ได้รับความนิยมเนื่องจากมีความยืดหยุ่นและมีการสอนที่เข้มข้น สามารถให้การเรียนรู้ที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพในช่วงเวลาสั้น ๆ แต่ในทางกลับกัน การเรียนในรูปแบบนี้ต้องการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบสูง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเรียนในระยะเวลาเข้มข้น และยาวในช่วงเวลาสั้น ๆ การจัดการเรียนการสอนแบบนี้อาจทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น ความเครียดและความกดดัน ผู้เรียนอาจรู้สึกว่าการเรียนในรูปแบบ Block course ทำให้มีความเครียดสะสม เนื่องจากการเรียนในระยะเวลาอันสั้นและเข้มข้นอาจไม่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของบางคน การเรียนรู้ไม่เต็มที่หากการสอนไม่ได้มีการจัดการที่ดีหรือไม่สามารถให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกว่าพวกเขาไม่ได้เรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการ หรือไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่เรียนรู้เข้ากับประสบการณ์จริง การไม่สามารถปรับตัวบางครั้งผู้เรียนอาจยังไม่ได้เตรียมความพร้อมด้านเวลาและทักษะในการเรียนในรูปแบบนี้ ซึ่งอาจส่งผลให้พวกเขาตัดสินใจออกกลางคัน การพัฒนา Block course ในบริบทของทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) ต้องการมีส่วนร่วมของผู้เรียนๆ ต้องสามารถมีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง และสร้างการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลใหม่กับประสบการณ์เดิม การสนับสนุนจากอาจารย์ การใช้วิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนถาม-ตอบและทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อให้เกิดการสร้างความรู้ร่วมกัน ความยืดหยุ่นในการจัดการเวลา อาจจะต้องปรับรูปแบบการจัดสรรเวลาใน Block course ให้ยืดหยุ่นพอสมควร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถมีเวลาทบทวนและประมวลผลสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหการออกกลางคันใน Block course ภายใต้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถทำได้โดยการ ปรับรูปแบบการสอน ใช้กลยุทธ์การสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมและการค้นพบด้วยตนเอง (active learning) รวมถึงการใช้เทคนิคที่ช่วยส่งเสริมการสร้างความรู้ร่วมกันในกลุ่ม สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีที่ช่วยในการทำงานร่วมกันออนไลน์ หรือการมีที่ปรึกษา/โค้ชที่ช่วยให้คำแนะนำและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น การทำโครงงานกลุ่ม การอภิปรายกลุ่ม หรือการทำกรณีศึกษาที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปรับใช้ความรู้ได้จริง การป้องกันปัญหการออกกลางคันของผู้เรียนใน Block course สามารถทำได้โดย

การประเมินความพร้อมของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียน เช่น การสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมทางด้านเวลาและทักษะในการเรียนในรูปแบบ Block course ก่อนที่จะเริ่มเรียน การให้ข้อมูลและการแนะนำล่วงหน้า: อาจารย์ควรอธิบายเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนใน Block course ให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความคาดหวังและข้อกำหนดของการเรียนรู้ การติดตามผลการเรียนของผู้เรียน: ควรมีการประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถช่วยเหลือและแนะนำได้ทันทั่วทั้ง

การพัฒนา Block course ภายใต้อภิปรัชญาการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) สามารถทำได้โดย การฝึกอบรมและพัฒนาอาจารย์ฯ ต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เช่น การใช้การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แบบ Constructivism โดยให้ผู้เรียนได้ทดลอง ปฏิบัติ และสะท้อนกลับจากการเรียนรู้จริง การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์หรือเครื่องมือที่ช่วยให้การอภิปรายและการทำงานกลุ่มง่ายขึ้น การนำนวัตกรรม มาใช้ในการเรียนการสอนในรูปแบบ Block course ได้แก่ การเรียนการสอนแบบออนไลน์และออฟไลน์ผสม (Blended Learning) ใช้การเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ร่วมกันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามสะดวก การใช้เครื่องมือช่วยในการทำงานกลุ่ม เช่น แพลตฟอร์มการสื่อสาร และการทำงานร่วมกับออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การใช้ข้อมูลและการประเมินจากการเรียนรู้ ใช้ระบบที่สามารถประเมิน และติดตามผลการเรียนรู้แบบ real-time เพื่อให้สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ทันที

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและจัดทำ“นวัตกรรม Bsptc Model ขับเคลื่อนด้วยอภิปรัชญาการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Block course ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานกลางคันของผู้เรียน” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการแนะแนว ช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบางสะพานให้มีการออกกลางคันลดน้อยลง อีกทั้งเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) ในการลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียน
3. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนรู้และสร้างความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อเนื่อง

1.3 เป้าหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียน ด้วยการประยุกต์ใช้ Bsptc Model ตามแนวคิด Constructivism

1.4 วิธีดำเนินการ

ขั้นตอน	กิจกรรม/รายละเอียด	ระยะเวลา
1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ศึกษาทฤษฎี Constructivism, รูปแบบ Block course, ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคัน	สัปดาห์ที่ 1-2
2. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ	สำรวจข้อมูลจากนักเรียนและครูเกี่ยวกับปัญหาการออกกลางคันและการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ 3-4
3. ออกแบบนวัตกรรม Bsptc Model	พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสาน Block course + Constructivism	สัปดาห์ที่ 5-6
4. ตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ	นำแบบร่างนวัตกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา	สัปดาห์ที่ 7
5. ทดลองใช้ในกลุ่มเป้าหมาย	ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตาม Bsptc Model กับนักเรียนกลุ่มทดลอง	สัปดาห์ที่ 8-12
6. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	ใช้แบบสอบถาม การสังเกต สัมภาษณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สัปดาห์ที่ 13-14
7. สรุปผลและรายงานผลวิจัย	เขียนรายงานวิจัย และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายหรือข้อเสนอแนะ	สัปดาห์ที่ 15-18

1.5 ระยะเวลา

1 ตุลาคม 2567 ถึง 30 กันยายน 2568

1.6 ขอบเขตการดำเนินงาน

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ปีการศึกษา 1/2568 จำนวนทั้งสิ้น 1,515 คน

2. ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษานวัตกรรม Bsptc Model ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Block Course ที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของผู้เรียน

3. ด้านตัวแปรที่ศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย เรื่องนวัตกรรม Bsptc ขับเคลื่อนด้วยทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบ Block Course ที่ส่งผลกระทบต่อการออกกลางคันของผู้เรียน วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สามารถใช้ผลการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทางหรือกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) เพื่อช่วยลดอัตราการออกกลางคันของผู้เรียน
3. สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจ และเห็นคุณค่าของการศึกษา

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง กระบวนการสร้างสิ่งใหม่หรือการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพหรือคุณค่าที่ดีกว่าเดิม โดยสามารถเกิดขึ้นในหลายๆ ด้าน เช่น เทคโนโลยี สินค้า บริการ หรือกระบวนการทำงาน การนำแนวคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรหรือสังคม

การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Constructivism) หมายถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้และความเข้าใจจากประสบการณ์ที่ตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะไม่เพียงแคร์รับข้อมูลจากครูหรือแหล่งข้อมูลภายนอก แต่จะมีการคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้ที่เรียนรู้จากประสบการณ์เดิมหรือสถานการณ์ใหม่ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและมีความหมายสำหรับตนเอง

การจัดการเรียนการสอนแบบ Block Course หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้ในช่วงเวลาที่ต่อเนื่องและเข้มข้น โดยที่การเรียนรู้ในแต่ละวิชาจะถูกจัดในช่วงเวลาที่ติดต่อกันอย่างหนาแน่น ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาตั้งแต่ 1-2 สัปดาห์ หรืออาจจะเป็นการเรียนรู้ในช่วงเวลาเฉพาะ เช่น วันหยุดยาว หรือช่วงเทศกาล ที่ผู้เรียนสามารถเรียนเนื้อหาของวิชาได้ในเวลาเต็มที่

การเรียนรู้ หมายถึง “การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือการมีประสบการณ์” การเรียนรู้ไม่ใช่เป็นการสั่งสอนหรือการบอกเล่าให้เข้าใจและจำได้เท่านั้น แต่ความหมายคลุมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอันเป็นผลจากการสังเกตพิจารณา ไตร่ตรอง แก้ปัญหาทั้งปวง การเรียนรู้เป็นการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เป็นความจริงองการ

นักเรียน นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน

นักเรียนออกกลางคัน หมายถึง นักเรียน นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน ปีการศึกษา 2567 แต่ได้ออกจากระบบการศึกษาก่อนที่จะจบการศึกษาตามหลักสูตร

